

ЗАТВЕРДЖУЮ

Т.в.о. начальника

Мобільного рятувального центру
швидкого реагування

Державної служби України
з надзвичайних ситуацій

полковник служби цивільного
захисту

Юрій ЦИКЕНЮК

«___» _____ 20__р.

План-конспект проведення заняття з профільної підготовки з навчальними групами № 1 та 2 МРЦ ШР ДСНС України

«___» _____ 20__ року

Тема: Механізм цивільного захисту Європейського Союзу

Навчальна мета: ознайомити особовий склад із діяльністю Механізму цивільного захисту Європейського Союзу

Час: 2 години

Місце проведення: учбовий клас МРЦ ШР ДСНС України

Навчально-матеріальне забезпечення:

План-конспект

Нормативно-правові акти та література:

«Угода між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, з іншої сторони, щодо участі України в Механізмі цивільного захисту Союзу»

https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_002-23#Text

Питання, які вивчатимуться

1. Що таке Механізм цивільного захисту ЄС. Мета та роль.
2. Приєднання України до Механізму цивільного захисту ЄС
3. Координація Механізму цивільного захисту.

Питання та їх стислий зміст	Методичні вказівки
1. Механізм цивільного захисту ЄС визнано найбільшою у світі системою координованої міжнародної допомоги під час надзвичайних ситуацій. Механізм складається з країн-членів ЄС і десяти найближчих партнерів ЄС як країн-учасниць, включаючи Україну, і є свідченням відданості колективним діям і підтримці під час кризи. Мета Механізму цивільного захисту ЄС полягає в тому, щоб покращити координацію та співпрацю між країнами-членами ЄС та іншими учасниками у випадку надзвичайних ситуацій. Це дозволяє забезпечити швидку та ефективну допомогу постраждалим країнам, зменшуючи наслідки катастроф та сприяючи відновленню. Роль Механізму цивільного захисту ЄС включає: 1. Координація допомоги: Забезпечення централізованої координації через ERCC для швидкого реагування на надзвичайні ситуації. 2. Підтримка країн-членів: Надання допомоги країнам-членам у разі катастроф, що перевищують їхні національні можливості. 3. Мобілізація ресурсів: Організація та відправка рятувальних команд, медичного обладнання, гуманітарної допомоги та інших ресурсів. 4. Навчання та підготовка: Проведення навчань та тренувань для підвищення готовності та ефективності реагування. 5. Підтримка міжнародної співпраці: Сприяння співпраці з іншими міжнародними організаціями та країнами-партнерами для забезпечення глобальної безпеки. Цей механізм є важливим інструментом для забезпечення безпеки та захисту громадян ЄС та інших країн у разі надзвичайних ситуацій. Коли надзвичайна ситуація переважає можливості реагування країни в Європі та за її межами, ця країна може звернутися по допомогу через Механізм цивільного захисту ЄС. Європейська Комісія відіграє ключову роль у координації реагування на катастрофи в усьому світі через свій Координаційний центр реагування на надзвичайні ситуації ЄС. З моменту заснування у 2001 році Механізм цивільного захисту ЄС був задіяний для реагування на більш ніж 600 надзвичайних ситуацій і криз всередині ЄС і за його межами. Механізм цивільного захисту ЄС спрямований на зміцнення співпраці між 27 країнами ЄС і тепер 10 країнами-учасницями (Ісландією, Норвегією, Сербією, Північною Македонією, Чорногорією, Туреччиною, Боснією і Герцеговиною, Албанією, Україною та з недавнього часу Молдовою) у питаннях цивільного захисту спрямованих на покращення запобігання, готовності і	Необхідні методичні пояснення Необхідні методичні пояснення

реагування на катастрофи.

Спільний підхід також допомагає об'єднати досвід і спроможності тих, хто реагує першими, запобігає дублюванням зусиль із надання допомоги та гарантує, що допомога відповідає потребам постраждалих. Об'єднання спроможностей і можливостей цивільного захисту дозволяє забезпечити сильнішу та узгоджену колективну відповідь.

Механізм також допомагає координувати діяльність національних органів влади з підготовки до стихійних лих і запобігання їм, а також сприяє обміну передовим досвідом. Це сприяє постійному розвитку кращих загальних стандартів, та, коли трапляється лихо, дозволяє командам краще розуміти різні підходи та працювати взаємозаміно.

З моменту вторгнення Росії в Україну в лютому 2022 року ЄС виділив Україні більше 97 000 тон гуманітарної допомоги на загальну суму €796 млн, включаючи евакуацію понад 2 700 важкохворих пацієнтів до медичних закладів європейських країн.

2. Приєднання України до механізму Цивільного захисту ЄС

Угода про приєднання України до Цивільного захисту ЄС була підписана 20 квітня 2023 року в Києві міністром внутрішніх справ України Ігорем Клименко та Єврокомісаром з питань кризового менеджменту Янезом Ленарчічем. Угода повністю набула чинності після її ратифікації.

8 листопада 2023 року Верховна Рада України офіційно ратифікувала Угоду щодо участі України в Механізмі цивільного захисту ЄС, ухваливши відповідний закон (законопроект № 0226).

28 листопада 2023 року Президент України Володимир Зеленський підписав Закон України «Про ратифікацію Угоди між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, з іншої сторони, щодо участі України в Механізмі цивільного захисту Союзу».

10 травня 2024 року Кабінет Міністрів України прийняв постанову щодо уповноваження Державної служби України з надзвичайних ситуацій на здійснення функцій національного координатора участі України в Механізмі цивільного захисту Європейського Союзу.

З ратифікацією цієї Угоди Україна стала повноправним учасником Механізму цивільного захисту ЄС, і тепер має такі ж права та обов'язки, що й інші країни ЄС. В рамках Угоди Україна може співпрацювати з ЄС у сфері цивільного захисту та управління ризиками стихійних лих, що дозволяє покращити координацію та реагування під час надзвичайних ситуацій. Очікується, що Угода сприятиме мобілізації допомоги Україні в рамках Механізму цивільного захисту ЄС.

Як повноцінна країна-учасниця, Україна тепер також може пропонувати допомогу через Механізм постраждалому населенню

Необхідні методичні пояснення

Необхідні методичні пояснення

в різних кризах та отримувати співфінансування ЄС на транспортні та операційні витрати. Україна також може отримувати інші інструменти завдяки більш структурованій співпраці у запобіганні катастрофам і готовності до них, наприклад, через навчання та тренінги в рамках Механізму цивільного захисту ЄС.

3. Координація механізму Цивільного захисту ЄС.

Механізм цивільного захисту Європейського Союзу координується через **Центр координації реагування на надзвичайні ситуації (ERCC)**. Цей центр працює цілодобово і є основним пунктом для координації допомоги в разі надзвичайних ситуацій.

Основні функції ERCC включають:

- **Моніторинг ситуацій:** Постійне спостереження за глобальними подіями та потенційними загрозами.
- **Оцінка потреб:** Визначення потреб постраждалих країн та координація надання допомоги.
- **Мобілізація ресурсів:** Організація та відправка необхідних ресурсів, таких як рятувальні команди, медичне обладнання та гуманітарна допомога.
- **Комунікація:** Забезпечення ефективного обміну інформацією між країнами-членами та іншими партнерами.

Цей механізм дозволяє швидко та ефективно реагувати на надзвичайні ситуації, забезпечуючи координацію між різними країнами та організаціями.

План-конспект склав:

Начальник відділу
міжнародного співробітництва

Микола ДУХНІЧ